

Kutsal Kitap'tan bir Kadın – MERYEM

Tanrı'nın vaadine iman ile yaklaşmak konusunda bir kadından öğrenmek, Tanrı'nın Ortadoğu'da erkek egemen kültüre getirmek istediği bir yenilenme olabilir mi?

Bu konunun arka planını Luka 1:5-56 ayetleri oluşturmaktadır.

Luka 1. bölümde iki önemli doğum bir arada anlatılır: Vaftizci Yuhanna'nın doğumu (*halk arasında Vaftizci Yahya olarak bilinir*) ve İsa Mesih'in doğumu.

Vaftizci Yuhanna Eski Ahit'in son peygamberidir. İsa Mesih ise tarih boyunca gelmiş olan yasa ve peygamberlikleri kendisinde toplayan, vaat edilen Kurtarıcı'dır (Matta 17:3). Tarih boyunca Tanrı halkının arasında Tanrı'nın işini gerçekleştirmek için gelen peygamberlerden, kahinlerden ve krallardan üstün olan İsa Mesih'tir. Çünkü bütün Kutsal Yazılar O'nun hakkındadır (krş. Luka 24:44).

Bu doğumu önceden vaat edilen iki kişi için, melek Cebrail özel olarak ziyarete gelir. Ve bu kadınlar olacaklar hakkında önceden bilgilendirilmiş olur. Elizabet ve Meryem'in hamileliği "mucize" olarak tanımlanacak özel bir durum altında gerçekleşmiştir. Fakat İsa Mesih'in doğumu Vaftizci Yuhanna'nın doğumundan daha farklıdır.

Bu iki doğumda ya da bu iki kadının şahsında Harun ve Davut soyu önümüze getirilir. Harun soyu kahinlik ile bereketlenmişti; Davut soyu ise krallık soyu olarak bereketlenmişti.

Tanrı'nın yaklaşan krallığı ile karşılaştığımız Luka 1. bölümde Harun evi ve Davut evi ile karşılaşıyoruz. Vaftizci Yuhanna Harun soyundan gelen Eski Ahit'in son peygamberiydi; Mesih İsa ise Davut'un krallığının oğlu olarak karşımıza çıkıyor.

Tarihin dönüm noktası olarak gerçekleşecek olan bu iki önemli olayın merkezinde ise "KADIN" konusu gözümüze çarpmaktadır.

Elizabet hamileliğini öğrendiği zaman "*Bunu benim için yapan Rab'dir; bu günlerde benimle ilgilenerek insanlar arasında utancımı giderdi*" diyerek, bir kabulleniş ile cevap veriyor (1:25). Fakat Elizabet'in eşi kahin Zekeriya ise bebek ile ilgili müjdeyi aldığı zaman bundan şüphe duyuyor ve kanıt istiyor. Bir melek bir kahini ziyarete geliyor; kahin meleğin gönderilmesini yeterli görmüyor ve inanabilmesi için bir işaret istiyor. Halbuki bir kahin olarak İshak'ın ve Yakup'un kısır kadınlardan doğduğunu biliyor olmalıydı. Buna rağmen Zekeriya tapınakta Tanrı'ya dua ederken, meleğin kendisine getirdiği habere inanamadı. Böylece Zekeriya'nın istediği işaret, onun dilinin tutulmasına (sıkıntı çekmesine) sebep oldu.

Ancak Meryem'in imanı kadın ya da erkek olsun bütün Tanrısayar kimseler için bir örnek teşkil etmektedir:

Luka 1:28 Onun yanına giren melek, "Selam, ey Tanrı'nın lütfuna erişen kız! Rab seninledir" dedi.

29 Söylenenlere çok şaşırın Meryem, bu selamın ne anlama gelebileceğini düşünmeye başladı.

30 Ama melek ona, "Korkma Meryem" dedi, "Sen Tanrı'nın lütfuna eriştin.

31 Bak, gebe kalıp bir oğul doğuracak, adını İsa koyacaksın.

32 O büyük olacak, kendisine 'Yüceler Yücesi'nin Oğlu' denecek. Rab Tanrı O'na, atası Davut'un tahtını verecek.

33 O da sonsuza dek Yakup'un soyu üzerinde egemenlik sürecek, egemenliğinin sonu gelmeyecektir."

34 Meryem meleğe, "Bu nasıl olur? Ben erkeğe varmadım ki" dedi.

35 Melek ona şöyle yanıt verdi: "Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi'nin gücü sana gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek.

36 Bak, senin akrabalarından Elizabet de yaşlılığında bir oğula gebe kaldı. Kısır bilinen bu kadın şimdi altıncı ayındadır.

37 Tanrı'nın yapamayacağı hiçbir şey yoktur."

38 "Ben Rab'bin kuluyum" dedi Meryem, "Bana dediğin gibi olsun." Bundan sonar melek onun yanından ayrıldı.

Genç bir kız olmasına rağmen, Meryem iman olgunluğu olan bir kişi olarak karşımıza çıkar. Meryem'in şükran duasını dikkatle incelediğinizde, O'nun Tanrı Sözü'nü derin düşünen biri olduğu konusunda şüphe yoktur (Luka [1:29] 2:19).

Dönemin dünyasına yakından bakarsak, Meryem'in evlilik dışı hamileliği bir utanç konusu olduğu kadar Yusuf'tan boşanmaya (ayrılmaya) sebep olabilecek bir skandaldı. Böyle korkutucu bir durumdayken Meryem yaşadığı olayları iman ile karşılar. Tanrı'nın vaadine imanlı bir kimse olmanın sorumluluğu ile yaklaşır.

Küçük bir Yahudi kasabasında henüz evli olmayan birinin hamileliği nasıl karşılanacaktı? Sonuç nasıl olursa olsun Meryem karşılaşacağı riskler için hazırды.

Halk önünde taşlanmayı hak etmiş bir günahkar olarak görülebilirdi. Meryem'in çağrısı gerçekten zor olduğu için meleğin konuşmasında "Tanrı'nın lütfuna eriştin" diyen teselli ve teşvik sözü ile birlikte verilmektedir. Bir bakirenin hamileliği, meleğin "Tanrı'nın lütfuna eriştin; korkma; lütfu eriştin" sözü ile birlikte müjdelendir. Bu "korkma" ifadesi ayrıca önemlidir; çünkü melek bir yargı için ya da yargı haberi için gelmemiştir; bu yüzden Meryem'in korkması gereken bir durum yoktur –melek sevinçli bir haber için oradadır.

Tanrı lütfunu Meryem'e göndermişti; Meryem'in yapabileceği şey iman adımı atmak ve bu lütfu sarılmaktı; ve Meryem böylece kendisine ulaşan habere itaat etti.

Meryem böyle bir haberi ne dilemiş ne de hayal etmişti. Ancak Tanrı sadık imanlılara lütfunu göndererek yeryüzünde işlemeyi seviyordu. Böylece Tanrı'nın Meryem'e erişen lütfu, Onu sadece doğuma ve anne olmaya hazırlamadı; aynı zamanda bu lütfu bebeğin doğumundan itibaren tüm

zamanlar boyunca her durum için Meryem'i hazırlamak üzere işleyecekti. Meryem bu lütfâ dayanarak oğlunun ölümüne bile tanık olacaktı (Luka 2:35). Meryem'in güvенеbileceği tek şey Tanrı Sözü idi. Meryem yarın ya da gelecekte neler olacağını bilmiyordu; ancak **“Ben Rab'bin kuluyum; bana dediğin gibi olsun”** diyerek içinde bulunduğu durumu kabullendi –itaat etti.

Zekeriya ise Tanrı'nın vaadinden kuşkuya düştü; Ancak Meryem bir bebeği olacağı haberini alınca **“Tanrı'nın yapamayacağı hiçbir şey yoktur”** diyerek nasıl olacağını anlamasa da ya da bundan sonra neler olacağını kavrayamasa da Tanrı'ya güvendi.

Böylece Meryem'in Tanrı Sözü'ne ya da Tanrı vaadine gösterdiği iman, bütün erkek ve kadınlar için bir örnek oldu.

Tanrı mucizevi bir şekilde doğacak iki bebek için önce bir adam ile (Vaftizci Yuhanna'nın babası Zekeriya) konuştu. Diğer doğacak bebek için ise doğrudan anne ile konuştu.¹ Tanrı Meryem için olan planını tapınaktaki kahinlere açıklayabilirdi. Fakat olaylar öyle gelişmedi.

Bu olaydan “KADIN” hakkında öğreneceğimiz diğer şey ise, kadınların da toplumda ve kilisede erkekler kadar güçlü roller olabileceğidir; kadının da erkek kadar saygıya layık olması gerektiğidir (çünkü Tanrı insanı kendi suretinde yaratmıştır).

Bu gerçekten yola çıkıldığında bir kadının (Meryem'in) övgü duası tarih boyunca kilisenin litürjisinde yer almıştır. Meryem'in Şükran Duasına (Magnifikat) yıl boyunca kilise takviminde akşam duası olarak yer verilmiştir (Zekeriya'nın Şükran Duası, günlük sabah duası okumaları arasındadır).

Bu açıdan baktığımızda erkek egemen gibi gözüken kilisede ya da toplumlarda, konu Hristiyan inancı olduğunda, “kadının yeri” hakkında tartışmaya veya şüpheyeye yer kalmamaktadır.

Şimdi Meryem'in övgüsünü kendi övgülerinize katmaya ne dersiniz?

Canım Rab'bi yüceltir;
Ruhum, Kurtarıcım Tanrı sayesinde sevinçle coşar.
Çünkü O, sıradan biri olan kuluyla ilgilendi.
İşte, bundan böyle bütün kuşaklar beni mutlu sayacak.
Çünkü Güçlü Olan, benim için büyük işler yaptı.
O'nun adı kutsaldır.
Kuşaklar boyunca kendisinden korkanlara merhamet eder.
Bileğiyle büyük işler yaptı;
Gururluları yüreklerindeki kuruntularla darmadağın etti.
Hükümdarları tahtlarından indirdi,
Sıradan insanları yükseltti.
Aç olanları iyiliklerle doyurdu,

¹ Çünkü bu bebeğin babası Tanrı idi.

Zenginleri ise elleri boş çevirdi.
Atalarımıza söz verdiği gibi,
İbrahim'e ve onun soyuna sonsuza dek
Merhamet etmeyi unutmayarak
Kulu İsrail'in yardımına yetişti.